

AIMAR KARRIKA IRIBARREN

«Ez dakit buruak zer duen, batzuetan bertsotarako dago eta bertzeetan ez.»

Hirugarren finala du gaurkoa (Auritz, 1988) eta aurreko bietan bezala, finalisten artean gazteena izango da Aimar Karrika. Bera, baina, hazi egin da bertsolari bezala aurreko bi finaletatik, batez ere bere buruari «bertsolari» izatea baimendu dionetik.

Kontziente da asteburu berezia datorrela, eta bertsozale asko egongo direla begi bat oholtzan eta bestea sare sozialetan. Errealitate horretan Nafarroako finala txertatzen asmatzea izango da gakoa, Karrikaren ustez.

Zer moduz zaude?
Ongi nago. Finalaren bezperako astea gorabeheratsua izaten da, gora eta behera ibili behar izaten dudalako lanean eta tenplez ere berdintsu ibiltzen naizelako. Baina nahiko lasai nago.

Zure hirugarren finala. Zein asmo, gogo, erronka?
Ez dut sentitzen ardura handiagoa dudarik hirugarren finala delako. Lehen nahiko azaletik pasatu nuen, ez dakit prest ote nengoen orduko Anaitasunari aurre egiteko. Bigarrena, Elizondon, hobexego

Hirugarren finala izango du gaurkoa, aurretik 2009. urtean eta 2015ean iritsi baitzen txapelketaren azken geltokira zubietarra (1979). Txapelketa honetan hotz samar geratu izan da saio batzuetan eta finala baliatu nahiko luke sentsazio hori erantzeko. Umorea eta freskotasuna jantzi nahiko lizkioke finalari.

Zer moduz finaleko astea?
Nahiko lasai, momentuz. Final bezperako prentsaurrekoak eta bazkariak izan ditugu eta bertsotan nahi baino gutxiago egin dugu, akaso. Egia da, gainera, fase bat bukatzen denean hustualdi moduko bat sentitzen dugula eta igual egun batzuetako atsedena hartzea komeni izaten da, gero berriz indarrez hasteko.

Nola sentitu zara txapelketan?
Urtero bezala, izena emateko orduan pereza sentitu nuen. Urrian ematen dugu izena eta oraindik urruti ikusten da

txapelketa. Joanes Illarregirekin eman nuen izena eta, aitzakia horretan, ilusio handiz abiatu nintzen txapelketan. Nik ere banuen gogo. Lehenbiziko saioan ondo sentitu nintzen. Nire ustez, txukun aritu nintzen, baina gero jendeak ez zuen hala uste. Gero, finalerdikoan, han ginen denok sumatu genuen nahiko giro hotza. Ez dakit aretoagatik edo zergatik, baina giro hotza izan zen han. Bestetik, presioa ere sumatu dut. Beste urte batzuetan ez dut halakorik sentitu, lasaiago ikusten nituen bazterrak eta aurten sentitu dut lotuta ibili garela. Iruditu zait taldea osatzen ere ez dugula asmatu, bakoitza bere horretan

ANDER FUENTES MUJICA «ITTURRI»

«Asteburu honetan gauza asko ditugu esateko, ospatzeko eta aldarrikatzeko. Ea ez zaizkigun pilatzen»

«Behin finalean sartuta ni, behintzat, asko lasaitu naiz, aurrerago ez dagoelako beste faserik jokoan. Bertsotan ongi aritu nahi nuke eta lagunekin ofizio onak osatu»

eta bere pentsamenduetan ibili da. Ea finalean lortzen dugun horri buelta ematea.

Hotz samar sentitu zara, beraz.
Bai, ariketa guztietan nahiko hotz hasi naiz, nahiz eta gero ondo sentitu naizen. Eta iruditu zait lagunene arteko giroa ere hala izan dela. Ez dakit, akaso, nik sumatu dut horrela.

Finalean gauza horiei buelta eman behar.
Behin finalean sartuta ni, behintzat, asko lasaitu naiz, aurrerago ez dagoelako beste faserik jokoan. Bertsotan ongi aritu nahi nuke eta lagunekin ofizio onak osatu. Ondo pasatzea

eta jendeak disfrutatzea da nire helburua finalean, ez dut beste erronkarik.

Aurreko finalak nola gogoratzen dituzu?
Lehenengoa hasi berritan izan zen, 2009an. Nahiko oroitzapen ona daukat, hala ere; inkontziente samarra nintzela uste dut eta gozatu egin nuen. Lasai ibili nintzela eta azkar pasatu zela daukat gogoan. Duela bi urteko finalaz ere oroitzapen ona daukat. Final polita atera zen. Aurtengoan lasai egon nahiko nuke eta presaka ez ibiltzea. Batzuetan, akaso, gaia gainetik kentzera joaten naiz, azkar bukatzera.

joan zen. Eta, oraingoan, ez dakit. Txapelketa hau bide baten hasiera bezala hartu dut, barrura begira jartzeko eta zer egin nahi dudan zehazteko. Beldurrak kendu eta bertsotan egitera noa. Sinplea dirudi erantzunak, baina, benetan, horretara noa. Dena aherentzia, gaia entzun eta erantzutera.

Batzuetan finala gainetik pasatu zaizun sentsazioa izan omen duzu. Lehen finalean horrela izan zen, tenplerik ez, maila ere ez dakit banuen... ez nintzen han izan. Oraingoan ikusiko, horrelako saioei neurria hartu diedalakoa nago... ea zer ematen dudan gaurko finalean.

Kostatu egin omen zaizu «bertsolari» zarela onartzea. Zergatik? Beldurrengatik izango da, besteek bertsotan zenbat egiten duten ikusita... Ez dakit zehazki zergatik, baina kostatu egin zait neure buruari bertsolaria naizela

onartzea. Bertsolaritza oso plazeretik eta oso gustura bizi dudan mundua da, baina errespetu handia ere ematen dit eta horregatik, beharbada, ez diot neure buruari baimendu bertsolari izate hori. Aurten aldatu dudan gauzarik garrantzitsuen hori izan da: onartzea banabilela eta nabilen horretan ahalik ondoen aritu nahi dudala.

Erabat bertsoaren munduan zabilta, irakaskuntzaren alorrean. Zazpi urte daramatzat Ipar Euskal Herrian bertso eskolak ematen; Hendaia, Baiona, Kanbo, Hazparne... Hezkuntza arautuan eta hortik kanpo, denetarik. Seaskan gabiltza, eskola elebidunetan ere bagabiltza, baita bertso eskoletan ere.

Anaitasuna plaza ederra da, ezta? Oroimenetik baino, Elkarrekin egin duen bideotxo batetik

«Bertsolaritza plazeretik eta gustura bizi dut, baina errespetu handia ere ematen dit. Horregatik, beharbada, ez diot neure buruari baimendu bertsolari izate hori. Aldatu dudan gauzarik garrantzitsuen hori izan da: onartzea banabilela eta nabilen horretan ahalik ondoen aritu nahi dudala»

ikusten dut Anaitasuna. Plaza ederra da, bildua, gertukoa, jende asko bilduko da... Duela bi urte Elizondoren izan zen finala eta Anaitasunak handiagoa ematen du, nahiz eta akaso jende kopuruz berdintsuak izan. Baina Anaitasuna plaza ederra da, errespetu pixka batekin kudeatu beharrekoa.

Nola kudeatzen duzu urduritasuna? Nik ere ez daukat oso garbi [barrez]. Ez naiz patxadatsua, baina azken bi saioetan tenplez lasai ibili naiz, ongi. Ez dakit buruak zer duen, batzuetan bertsotarako dago eta bertzeetan ez. Hori da kontua. Horrek zalantza batzuk sortu izan dizkit bidean, baina ikusiko da.

Zortzi finalistetatik zazpi errepikatzen dira. Eta emakumerik ez dago. Normalean zaila izaten da finaletan ezusteko handiak gertatzea. Baina txapelketa honetan ikusi denez, belaunaldi

berriak badatoz atzetik bultzaka, eta indartsu, gainera. Badira aurretik txapelketa batzuk egin dituzten bertsolariak, nabarmen maila bat gora egin dutenak. Eta badira txapelketan sartu berriak, Joanes Illarregi kasu, oso ongi aritu direnak. Belaunaldi berriak badatozela ikusi da eta ea bi urte barru ez naizen berriro finalista gazteena.

Asteburu berezia dator, gertaera garrantzitsu asko Euskal Herrian. Hala da, eta ez dakit hori onerako izango ote den. Telefonoak itzaltzeko esaten da bertso saioetan, baina itzali-itzali inork ez du itzaliko. Bertso tarteetan asko begiratuko zaie sare sozialei, seguru. Ea asmatzen dugun hor txertatzen.

Final bezperako egunak nolakoak izaten dira zuretzat? Ez dut gehiegi sinesten errutina horietan. Bertsotan bezala, nire egunerokoa inprobisatzea gustatzen zait.

Patxada nahikoa eduki nahi nuke ariketa bakoitzari merezi duena emateko.

Zortzi finalistetatik zazpi errepikatzen duzue. Denak gizonaekoa. Baina belaunaldi berriak ere hortxe geratu dira, finalaren ateetan, eta tartean emakume bat. Duela bi urte ere hala gertatu zen eta batzuk desilusionatuta sumatu ditut horregatik. Baina, orokorrean, txapelketa honetan iruditu zait gazte batzuek salto handia egin dutela. Ez dira iritsi finalera akats txikiengatik. Egia da polita litzatekeela finala aldatzea, gazteak sartzea, emakumeak... momentuz horrela gaude. Ea pixkanaka aldatzen den finaleko panorama, bestela seinale txarra izango litzateke-eta. Pentsatzen dut datozen urteetan aldaketak izango direla.

Zer eman nahiko zenioke finalari? Lehen esan dizudanez, saio

batzuk hotzak izan direla iruditu zait, umorea falta izan zaigula. Askotan txapelketako estiloa oso dramatikoak izaten da, gaiak ere horrelakoak izaten dira eta guri

burua txip horrekin jartzen zaigu. Umorea eta freskotasan pixka bat sartu nahiko nuke finalean, elkarri erantzunez eta zirikatu. Saioa bizi joan dadila.

Hori gustatuko litzaidake. Zailagoa da barre eragitea negar eragitea baino. Ea finalean asmatzen dugu barre eragiten.

Nola pasatzen dituzu final bezperako egunak? Ez dut plan berezirik izaten. Joanes Illarregirekin elkartu naiz bertsotan egiteko, mendi bueltaxkaren bat eman... baina normaltasunez bizi ditut egunak, etxean umeekin ere nahiko lan izaten dut-eta. Normaltasunak mesede egiten dit eta, gainera, ez pentsa denbora asko daukadanik normaltasun horretatik ateratzeko. Bertsoari begira, gustatzen zait gai batzuen inguruan pentsatzea, puripurian dauden gaiak begiratzea.

Asteburu berezia. Oso asteburu berezian egokitu da finala, gauza asko gertatuko dira inguruan. Guretzat, igual, gehiegi. Baina horrela tokatu da finala eta aurrera egin behar. Asteburu honetan gauza asko ditugu esateko, ospatzeko eta aldarrikatzeko Euskal Herrian. Ea neurria hartzen diegun eta ez zaizkigun gauza horiek denak pilatzen.